

YO/HD Antena

BULETIN DE INFORMARE

AL RADIOCLUBULUI YO HD ANTENA DX GRUP

Redactat și editat de Adrian Voica (YO2BPZ) str. Bejan 66/82, 330114 Deva, HD.

Tel. 0758.063603; 0354.883754; E-mail: yo2bpz@gmail.com

Pe la începutul lunii octombrie 2014 am aflat intamplator ca la Deva, la Sala mica a Casei de cultura se va desfasura un simpozion – evocare “Thor Heyerdahl”. Deoarece stiam relativ multe despre expeditia Kon-Tiki din 1947 a echipei conduse de Thor Heyerdahl si stiind ca au avut la bord o statie de radioamator , LI2B/MM (poate **prima din lume** care a insotit si a contribuit decisiv la salvarea si reusita acestei expeditie – aventura!), m-am informat si apoi am cerut imediat sprijin prietenilor radioamatori pentru detalii si un QSL al respectivei expeditii. Si, desigur ca nu m-am mirat atunci cand au inceput sa vina informatiile , pozele cu QSL-ul expeditiei si lincuri catre informatii despre expeditie, marea lor majoritate de la radioamatori romani, mai mult sau mai putin varstnici. (deoarece nu mi-i amintesc pe toti cei care m-au ajutat, si, pentru a nu nedreptati pe nimeni, nu voi aminti niciun nume, dar le multumesc tuturor pentru srijin).

Dar cel mai complet material, cu referiri clare la radioamatorism si radioamatori l-am primit de la Gerald F2VX , material extras din partea a XII-a a lucrării sale “HISTOIRE DU REF – Gérard DEBELLE – F2VX”(si pe care l-am prezentat in rezumat la simpozion, alaturi de o poza QSL-ului LI2B)

La solicitarea noastra expresa Gerard ne-a dat acordul de preluare completa in YO/HD Antena a acestui interesant episod din istoricul (real) al radioamatorismului si rolul lui in actiuni de salvare.

Cei mai batrani ne amintim de extraordinarul film francez din anii '50 “Daca toti tinerii din lume..”, o emotionanta poveste in care aportul radioamatorilor a fost decisiv la salvarea echipajului unui vas naufragiat in Marea Nordului, dar, daca acest film a fost o fictiune (probabil bazata pe unele fapte reale), povestea expeditiei Kon-Tiki a fost una reala , in care salvarea echipajului s-a datorat in special radioamatorilor!

Vom da mai intai cateva date despre Thor Heyerdahl, apoi materialul lui Gerard (tradus”liber” de catre YO2BPZ)

Thor Heyerdahl - (dupa Wikipedia) - n. 6 octombrie 1914, Larvik, Norvegia - d. 18 aprilie 2002, Colla Micheri, Italia - a fost un etnograf cu formarea de biolog, și aventurier norvegian cu realizări științifice în zoologie și geografie. Heyerdahl a devenit celebru datorită Expediției Kon-Tiki în care a navigat 4.300 mile (aproximativ 7.000 km) din America de Sud până în Insulele Tuamotu. A murit, la vârsta de 87 ani, în urma unei tumori cerebrale.

Thor Heyerdahl a demonstrat de mic copil un interes deosebit față de zoologie. El a înființat un mic muzeu în casa părintească, având ca principală atracție o Viperă berus.

Heyerdahl a lansat o ipoteză conform căreia populația din Polinezia nu provenea din Asia de Sud-est, așa cum se credea până atunci, ci din America, ipoteza fiind primită cu răceală, Thor s-a decis să demonstreze că o călătorie din America de Sud era realizabilă cu mijloace primitive, această călătorie fiind descrisă în amănunt într-una din cărțile lui ([Expeditia Kon-Tiki](#)).

Extras (cu acordul autorului) din **HISTOIRE DU REF** – Gérard DEBELLE – F2VX

Partea a XII-a

Cucerirea marilor și oceanelor nu a fost deloc o treabă ușoară și secolul “Marilor Descoperiri” a permis multor navigatori să-și lase numele lor unor strâmtoări, istmuri sau insule descoperite.

Cu toate acestea, imediat după război, aventurieri moderni lansează noi provocări în explorarea oceanelor.

***

« La 7 august 1947 o ambarcațiune stranie esuează pe un recif coraligen al atolului Raroia din arhipelagul Tuamotu. Echipajul și-a salvat viața (n.a.- datorită radioamatorilor) și cei șase scandinavi au plantat acolo ca amintire un puiet de cocotier pe care l-au adus cu ei din America de Sud... » (conform cartii « Thor Heyerdahl și expediția Kon-tiki » de Donald P. Ryan).

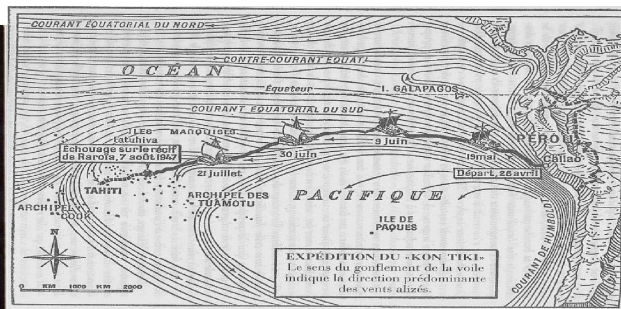
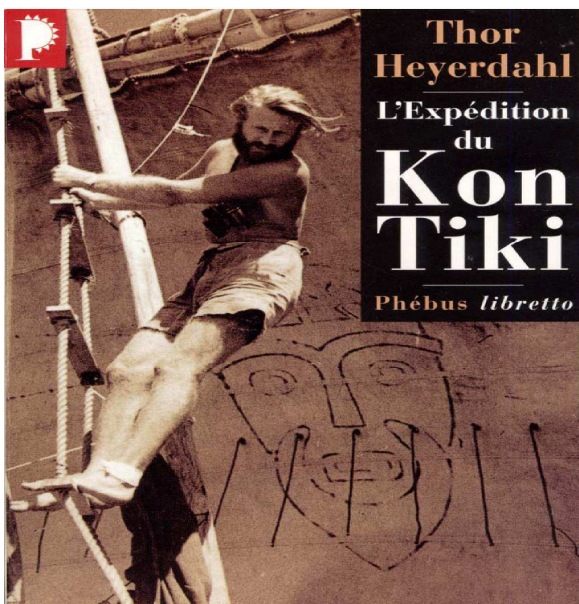
Intr-adevăr, imediat după ultimul război mondial șase persoane au construit o plută din balsă pentru a încerca să demonstreze că civilizațiile din Insula Pastelui și Polinezia orientală își aveau originile în Imperiul Andin din America de Sud. Printre acești bărbați, patru erau radiotelegrafisti, care au luptat în rezistența norvegiană: mai întâi conducătorul expediției, Thor Heyerdahl, dar și Herman Watzinger, Knut Haugland și Torstein Raaby.

-Thor Heyerdahl spune în cartea sa « Expediția Kon-Tiki » următoarele « Se întâmplă ca eram destul de « în tema » atunci când se pune problema obținerii aparatului radio TFF de mici dimensiuni pentru legăturile la distanțe mari, deoarece în timpul războiului am lucrat într-o secțiune TFF a Rezistenței norvegiene »

Herman Watzinger afirmă « aveam neapărată nevoie ca cineva să se ocupe de TFF ca o măsură de precauție, deși eram convinși că nu vom putea fi ajutați în caz de SOS, dar aveam nevoie de un emitor pentru a transmite informații meteorologice și de altă natură... »

Knut Haugland - « a îndeplinit funcția de radist în timpul sabotajului uzinei de apă grea de la Rjukan... El revenea dintr-o misiune în Norvegia, dar de această dată Gestapoul l-a surprins în timp ce manevra un post TFF din interiorul unui semineu în clinica unei maternități din Oslo ... El organizase o rețea de cinci posturi emitoare clandestine în interiorul Norvegiei ocupate... » (indicativul său era LA3KY).

Torstein Raaby - « ...era ascuns cu un mic post emitor în apropierea crucisorului german « Tirpitz » și, timp de două luni a transmis rapoarte zilnice în Anglia... El se conecta noaptea la antena unui ofițer german și, grație și informațiilor sale, bombardierele engleze au sfârșit prin a scufunda în port cuirasatul « Tirpitz »...

Cu astfel de operatori, legăturile cu plută Kon-Tiki se puteau efectua fără dificultate!

S-a luat contact înainte de plecarea expediției « ..cu ARRL pentru a asculta mesajele care puteau veni de la plută expediției ... »

La 28 aprilie 1947 Kon-Tiki paraseste portul peruan Callao. Stația radio a fost instalată într-un colț al cabinei, iar Knut și Torstein au fost numiți ca operatori.

Ei urcau rand pe rand pe varful catargului unde faceau experiente cu misterioase antene TFF... » Saptamanile treceau ....

« Knut si Torstein aveau permanent de lucru cu bateriile lor formate din pile uscate (dar umede !), cu ciocanul de lipit si cu schemele circuitelor.... In fiecare noapte alternativ, ei transmiteau in eter rapoartele noastre, iar radioamatorii care le receptionau din intamplare le trimiteau institutului Meteorologic din Washington sau altor destinatari...

Cei doi operatori radio aveau in fata o grea sarcina : problema se punea cum sa adapteze o antena atata de lunga pe micuta ambarcatiune.

Au incercat de a ridica firul in aer cu ajutorul unui zmeu, dar acesta a fost rupt. Au recurs apoi la un balon, dar soarele tropical a spart balonul... Dupa cincisprezece zile de navigatie necesare pentru a iesi din zona moarta a Anzilor Cordilieri, unde undele scurte erau moarte, intr-o noapte apelul lui Torstein fu auzit de un radioamator din Los Angeles care lucra cu un corespondent din Stockholm...

Este vorba despre Harold Kempel si Frank Cuevas, care in continuare vor supraveghea in fiecare noapte frecventa pe care lucra statia de pe Kon-Tiki, cu indicativul LI2B.... De fiecare data cand pe frecventa 13.900 KHz statia LI2B/MM aparea in eter, cu o putere a emitatorului de 6 wati, « cateva sute deradioamatori se precipitau simultan asupra butoanelor si raspundeau la apel... ». QSO-ul record a fost stabilit in data de 2 august 1947 cu Christian Amundsen – SM5xx – din Stockholm, care se gasea la antipod ! (Nu am citit niciunde despre un QSO intre Franta si LI2B !?! –n.a.).

Prin intermediul lui Amundsen, regele Haakon al Norvegiei ura deplin succes echipajului plutei in traversarea Pacificului... La 30 iulie Kon-Tiki, dupa 97 de zile pe mare ajunge in largul insulei Angatau din Marchize , unde au fost aruncati pe un recif.

« Eram acum la 8000 de kilometri de Peru, in interiorul cabinei nu era decat un inimaginabil haos... dar printr-un nesperat noroc in timpul noptii am intrat in legatura cu un radioamator din Rarotonga (n.a. :ZL1MO) din insulele Cook, si am convenit sa avem un contact urmat in aceiasi zi dimineata devreme... In timp ce noi derivam spre recif, LI2B chema Rarotonga... La 09.50 Tornstein reuseste sa ia legatura cu Rarotonga. El a anuntat ca noi suntem in deriva la reciful Raroia si ruga ca frecventa sa

fie ascultata permanent.. Daca noi nu raspundeam mai mult de 36 de ore, el trebuia sa anunte Ambasada norvegiana din Washington, pentru declansarea operatiunilor de salvare.... Un val ridica Kon-Tiki in aer si pornim pe el cu o viteza armetitoare... »

La 7 august 1947, pluta este complet dezmembrata si esueaza pe Raroia ; dar mica noastra insulita este nelocuita...

« Bobinele si diversele parti ale aparaturii radio au fost depuse la caldura soarelui tropical pentru a se usca, in timp ce Torstein si Knut cuplau si verificau circuitele... trebuia neaparat sa trimita un mesaj inaintea orelor 10 seara, atunci cand limita celor 36 de ore lua sfarsit si radioamatorul din Rarotonga va lansa apel pentru a pune in miscare o expeditie aeriana de salvare...

La orele 9 ale serii , niciun semn de viata de la emitator, dar receptorul NC-173 pe care il aveam cu noi a inceput sa fluiera... Peste tot scantei si scurtcircuite in emitator... La 7 minute de la ora fatidica, Tornsten abandoneaza speranta de a face emitatorul sa functioneze si incearca un mic emitator care i-a servit in actiunile de sabotaj in timpul razboiului... noi produceam energia electrica necesara functionarii invartind o manivele a unui mic generator de mana. Era penibil, si noi cei patru profani in materie de TFF a trebuit sa facem cu randul de serviciu pentru a invarti aceasta masina infernala... LI2B emitea in sfarsit un mesaj de urgenta. Din eter o voce slaba ne cheama : ma cheama Paul si locuiesc in Colorado.... Tornstein ii explica ca este vorba de expeditia Kon-Tiki, esuata pe o insula desertica , dar ca totul este bine.... Si Paul di Colorado spune : daca totul este bine, pentru ce va faceti griji ? ...

Au trebuit sa treaca mai multe zile pentru a putea intra in contact cu Rarotonga si sa primim in final un mesaj de la Guvernatorul Teritoriilor Franceze din Polinezia , care ne-a urat un cordial salut de bun venit...

Expeditia terminata, a avut un imens ecou mondial si rolul TFF si al retelelor de radioamatori au fost evidentiate ca primordiale de catre Thor Heyerdahl in succesul aventurii sale si a echipei lui de temerari. Cine poseda astazi un QSL al statiei LI2B in Franta ? Cine din acea peruioada a putut urmari sau realiza un QSO din Franta cu aceasta expeditie ? Nu am un raspuns deocamdata !

Utilizarea aparaturii deosebit de modeste TFF in unde scurte, tenacitatea operatorilor si capacitatea de ascultare a retelei mondiale de radioamatori vine sa demonstreze inca odata marea lor utilitate pentru navigatori si expeditonari !